

Příloha 9: Stanovisko habilitační komise k návrhu na jmenování docentem

Masarykova univerzita

Fakulta Fakulta informatiky MU

Habilitační obor Informatika

Uchazeč Mgr. Pavel Rychlý, Ph.D.

Pracoviště Fakulta Informatiky MU

Habilitační práce Statistical Processing of Text Corpora

Složení komise:

Předseda prof. RNDr. Mojmír Křetínský, CSc.
Masarykova univerzita – Fakulta informatiky

Členové doc. Dr. Ing. Jan Černocký
Vysoké učení technické v Brně – Fakulta informačních
technologií

prof. PhDr. Eva Hajičová, DrSc.
Univerzita Karlova v Praze – Matematickofyzikální fakulta

doc. RNDr. Karel Oliva, Dr.
Akademie věd ČR – Ústav pro jazyk český

doc. Ing. Jiří Sochor, CSc.
Masarykova univerzita – Fakulta informatiky

Stanovisko habilitační komise:

Hodnocení vědecké kvalifikace uchazeče

Při hodnocení vědecké kvalifikace uchazeče vycházíme z materiálů předložených komisi, zejména pak ze seznamu publikací a životopisu uchazeče. Z těchto materiálů vyplývá, že uchazeč publikoval své výsledky zejména na konferencích v oblasti informatiky a speciálně v oblasti počítačové lingvistiky, jak je v tomto oboru obvyklé. Vzhledem k zaměření uchazeče převážně na korpusovou lingvistiku a lexikografii lze vyzdvihnout zejména publikace na konferencích pořádaných „Association for Computational Linguistics“: PACLIC 2010 a ACL 2007 a na konferencích Euralex (celkem 5 akceptovaných prací v letech 2000 – 2012). Menší počet publikací v časopisech (celkem 4, z toho 2 v časopisech typu ERIH/INT1, resp. ERIH/INT2, ale žádná v časopise s IF) nahrazuje uchazeč větším počtem konferenčních článků (přes 40) a velkým počtem citací (na Google Scholar 1400 včetně autocitací, na WOS, který má výrazně nižší pokrytí, 196 citací bez autocitací).

Uchazeč je rovněž autorem celé řady SW nástrojů z oblasti zpracování korpusů a lexikografie. Jedná se například o systém Manatee pro vyhledávání v textových korpusech, kde habilitant je jediným autorem, nebo zcela výjimečný systém *Sketch Engine*, který je považován za standard mezi nástroji pro lexikografy a který má tisíce uživatelů, včetně prestižních vydavatelů (Oxford University Press, Harper Collins, Cambridge University Press), kteří s pomocí nástroje vytvářejí či upravují slovníky.

Je třeba rovněž ocenit, že uchazeč pracuje a též organizačně se podílí na řadě projektů, a to jak mezinárodních (například EU projekt PRESEMT - Pattern Recognition-based Statistically

Enhanced MT (2011-2014) nebo projekt norských fondů HABIT - Harvesting big text data for under-resourced languages, který je v běhu od r. 2014), tak i národních (například projekt ministerstva vnitra AUTOR - Analýza přirozeného jazyka v prostředí internetu (2010-2014), projekt MŠMT LINDAT-CLARIN: Institut pro analýzu, zpracování a distribuci lingvistických dat (2011-2015) a další). Za významnou lze považovat i spolupráci v rámci průmyslového partnerství s britskou firmou Lexical Computing Ltd. trvajícím více než 10 let.

Závěr: Vědecká kvalifikace uchazeče *odpovídá* požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Informatika na MU.

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazeče

Uchazeč působí jako pedagog na FI MU. Od podzimního semestru r. 2000 se zařazením odborný asistent koná, resp. konal, tuto pravidelnou výuku:

Vedl cvičení v 5 předmětech

PA107: Projekt z korpusových nástrojů,

IB013: Logické programování I,

IB015: Úvod do funkcionálního programování,

P106: Projekt z korpusové lingvistiky I,

P107: Projekt z korpusové lingvistiky II,

2 semináře

PV173: Seminář zpracování přirozeného jazyka,

PB106: Projekt z korpusové lingvistiky

a 3 přednášky

PA153: Jazykové modelování,

IB047: Úvod do korpusové lingvistiky a počítačové lexikografie,

PA152: Implementace databázových systémů.

Od r. 2010 vyučuje pro nový studijní obor Český jazyk se specializací počítačová lingvistika na FF MU předměty

PLIN004: Základy matematiky a statistiky pro humanitní obory I a

PLIN006: Základy matematiky a statistiky pro humanitní obory II.

Vedl 13 úspěšně obhájených bakalářských prací, 14 úspěšně obhájených diplomových prací, 1 další diplomová práce zůstává k obhájení. Podílel se na vedení 2 doktorských studentů jako konzultant. Je autorem 3 učebních textů a jedné popularizační práce.

Závěr: Pedagogická způsobilost uchazeče *odpovídá* požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Informatika na MU.

Hodnocení habilitační práce uchazeče

Habilitační práce je předkládána jako soubor 10 prací (kapitol v předkládané monografii), které jsou tematicky propojeny do oblastí kolokace, distributivní sémantiky a jazykového modelování. Soubor je doplněn stručným úvodem do statistického zpracování textů a komentářem k dosaženým výsledkům a autorskému podílu uchazeče.

Habilitační práci uchazeče hodnotili tři komisi stanovení oponenti, z toho dva zahraniční:

- Tomaz Erjavec, PhD., Jožef Stefan Institute Ljubljana, Slovenia,
- prof. Ing. Václav Matoušek, CSc., FAV ZČU v Plzni a

- Prof. Dr. Piek Th.J.M. Vossen, VU University Amsterdam.

Všechny posudky vyzněly kladně s minimálními připomínkami, které byly shrnuty buď v posudcích, nebo v dotazech, na které by měl uchazeč v habilitační přednášce před VR odpovědět.

V posudcích oponentů se zdůrazňuje, že v práci uvedené výsledky jsou pro rozvoj oboru velmi významné a jsou dokumentovány několika úspěšně realizovanými systémy publikovanými v jednotlivých článcích. Předložená práce má jasnou strukturu a obsahuje přínos k rozvoji vědního oboru NLP. O praktické využitelnosti prezentovaných postupů není pochyb, uvedené výsledky jasně prokazují cílevědomost při realizaci jednotlivých experimentů a systémů, a tedy i jejich užitečnost v oblasti NLP. Oponenti shodně konstatují, že jedním z nejvýznamnějších výsledků popisovaných v práci P. Rychlého je vytvoření originálního systému pro lingvisty a lexikografy (the Sketch Engine), který je dnes známý po celém světě a je považován za standard mezi nástroji pro výzkumníky v počítačové lexikografii a NLP celkově. Celosvětové rozšíření a využívání uvedeného nástroje potvrzuje, že habilitant dosáhl výsledků na špičkové světové úrovni.

Ve všech posudcích bylo i přes položené otázky konstatováno, že habilitační práce je prací, která splňuje nároky kladené na habilitační práci, a komise se s tímto názorem ztotožňuje.

Závěr: Úroveň habilitační práce uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na habilitační práce v oboru Informatika na MU.

Výsledek tajného hlasování komise

počet členů komise		5
počet členů komise přítomných hlasování		4
počet odevzdaných hlasů		4
z toho	kladných	4
	záporných	0
	neplatných	0

Návrh komise

Na základě výsledku tajného hlasování následujícího po zhodnocení vědecké kvalifikace, pedagogické způsobilosti a úrovně habilitační práce uchazeče předkládá komise Vědecké radě Fakulty informatiky Masarykovy univerzity návrh

jmenovat uchazeče docentem v oboru Informatika. na zastavení řízení.

Brno, dne 3. 11. 2015

prof. RNDr. Mojmír Křetínský, CSc. (podpis)

doc. Dr. Ing. Jan Černocký (podpis)

prof. PhDr. Eva Hajičová, DrSc. (podpis)

doc. RNDr. Karel Oliva, Dr. (podpis)

doc. Ing. Jiří Sochor, CSc. (podpis)